

9.4.2019

EOAK/1941/2018

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Pasi Pölönen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Matti Vartia

JENGITUNNUKSELLA VARUSTETTUIJEN POSTIKORTTIEN KOPIOIDEN HALTUUN SAAMINEN TUNNUKSET PEITETTYINÄ

1 KANTELU

Kantelija arvosteli Riihimäen vankilan, Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskuksen ja Helsingin hallinto-oikeuden menettelyä siinä, että hänelle ei pyynnöstään huolimatta annettu valokopioita vankilassa kielletyllä tunnuksella varustelluista joulukorteista kyseiset tunnukset peitettynä. Kantelussa vedotaan apulaisoikeusasiamiehen 1.11.2017 tekemässä päätöksessä (EOAK/58/2017) todettuun, jonka mukaan kantelijalla pitäisi olla mahdollisuus saada joulukorteista valokopiot kielletyt tunnukset peitettynä. Kantelun mukaan Riihimäen vankilan ja Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskuksen kyseiseen kanteluun antamassa selvityksessä oli todettu, että kantelijalla olisi ollut mahdollisuus saada halutessaan korteista kopiot tunnukset peitettynä.

Kantelija lähetti liitteenä valokopion yhdestä kyseisistä joulukorteista ja jossa tunnusten peittäminen ei ollut peittänyt koko korttia. Valokopion mustavalkoisuuden takia kortista ei ilmennyt enää myöskään kortin kyseisen järjestön punakeltainen värimaailma.

Kantelussa pyydettiin, että oikeusasiamies ottaisi asiaan uudemman kerran kantaa. Kantelija lähestyi asiaa eri vankiloiden epäyhdenmukaisen käytännön kannalta ja kyseenalaisti nimenomaan sellissä pidettävien joulukorttien aiheuttaman turvallisuusuhan siihen nähden, että useimmilla moottoripyöräkerhon jäsenillä on (korteissa kielletty) logo myös iholla tatuoituna ja tunnuksia näkyy myös vankilassa sallituissa lehdissä.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta hankittiin selvitys ja lausunto:

- Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskuksen (ESRA/Alke, aluekeskus) lausunto 5.10.2018
- Riihimäen vankilan johtajan selvitys 2.8.2018

Käytettävissäni on ollut myös seuraavat asiakirjat:

- Riihimäen vankilan rikosseuraamusesimiehen 25.12.2017 tekemä päätös omaisuuden hallussapitoa koskevassa asiassa
- ESRA/Alken oikaisuvaatimusasiassa 29.1.2018 tekemä päätös OV/7/2018
- Helsingin hallinto-oikeuden 26.3.2018 tekemä päätös omaisuuden hallussapitoa koskevaan valitukseen (00900/18/1240)

3 RATKAISU

3.1 Oikeusohjeita

Perustuslain 10 §:ssä säädetään yksityiselämän suojasta.

Jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla.

Kirjeen, puhelun ja muun luottamuksellisen viestin salaisuus on loukkaamaton.

Lailla voidaan säätää perusoikeuksien turvaamiseksi tai rikosten selvittämiseksi välttämättömistä kotirauhan piiriin ulottuvista toimenpiteistä.

Lailla voidaan säätää välttämättömistä rajoituksista viestin salaisuuteen yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta taikka kotirauhaa vaarantavien rikosten tutkinnassa, oikeudenkäynnissä, turvallisuustarkastuksessa ja vapaudenmenetyksen aikana sekä tiedon hankkimiseksi sotilaallisesta toiminnasta taikka sellaisesta muusta toiminnasta, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta.

Kirjeen ja postilähetyksen pidättämisestä säädetään vankeuslain 12 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentissa seuraavaa.

Vangin lähettämä tai hänelle saapunut kirje, muu postilähetys tai viesti saadaan pidättää, jos pidättäminen on tarpeen rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi, vankilan järjestystä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka vangin tai muun henkilön turvallisuuden suojelemiseksi.

Kirjeen, muun postilähetyksen tai viestin pidättämisestä ja pidättämisen syystä on annettava viipymättä tieto vastaanottajalle tai lähettäjälle, jollei 1 momentissa mainitusta syystä muuta johdu. Kirje, muu postilähetys tai viesti, jota ei 1 momentissa tarkoitettu syystä toimiteta perille, on palautettava lähettäjälle tai annettava vangille hänen vapautuessaan.

Kirjeenvaihdon ja postilähetyksen tarkastamisesta säädetään vankeuslain 12 luvun 5 §:ssä.

Vangilla on oikeus kirjeenvvaihtoon postin välityksellä. Vangille saapunut tai vangilta peräisin oleva suljettu kirje tai muu postilähetys saadaan tarkastaa läpivalaisemalla tai muulla vastaavalla tavalla sitä avaamatta sen tutkimiseksi, sisältääkö se 9 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä.

Vangille saapunut tai vangilta peräisin oleva kirje tai muu postilähetys saadaan avata ja sen sisältö tarkastaa lähetyksen sisältämää viestiä lukematta, jos lähetyksen muodosta tai koosta voidaan päätellä, että se sisältää muutakin kuin luottamuksellisen viestin, tai jos muutoin on perusteltua syytä epäillä, että se sisältää 1 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä. Tässä momentissa säädetyn estämättä saadaan suljetussa vankilassa tai Vankiterveydenhuollon yksikössä olevalle vangille saapunut kirje tai muu postilähetys kuitenkin avata ja sen sisältö tarkastaa lähetyksen sisältämää viestiä lukematta sen selvittämiseksi, sisältääkö se mainitunlaisia aineita tai esineitä.

Jos tarkastuksen yhteydessä löydetään aineita tai esineitä, joita vangilla ei ole lupa pitää hallussaan, ne on otettava vankilassa säilytettäväksi. Rahavarat on merkittävä vangin tilille. Omaisuuden alkuperän laillisuutta epäiltäessä tehtävästä ilmoituksesta säädetään 19 luvun 1 §:ssä.

Tarkastamis- ja pidättämismenettelyistä säädetään vankeuslain 12 luvun 10 §:ssä.

Päätös kirjeen, muun postilähetyksen tai viestin taikka sähköpostiviestin tai matkapuhelimen tekstiviestin lukemisesta, jäljentämisestä ja pidättämisestä sekä puhelun kuuntelemisesta ja tallentamisesta on tehtävä kirjallisesti.

Omaisuuuden hallussapidosta säädetään vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentissa seuraavaa.

Vanki saa vankilassa pitää hallussaan kohtuullisen määrän henkilökohtaista omaisuutta. Esineen tai aineen hallussapito voidaan evätä jos:

- 1) esineestä tai aineesta aiheutuu vaaraa henkilön turvallisuudelle;
- 2) esine tai aine erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen;
- 3) esineen tai aineen hallussapidosta vankilan tai vankilan osaston olosuhteet ja valvonnan aste huomioon ottaen aiheutuu erityistä haittaa vankilan yleiselle järjestykselle;
- 4) esinettä tai ainetta ei voida ilman kohtuutonta vaivaa tai sitä vahingoittamatta tarkastaa;
- 5) esinettä tai ainetta käytetään tai on perusteltua syytä epäillä, että sitä tullaan käyttämään rikoksentekovälineenä;
- 6) vankila on hankkinut vastaavan esineen vangin käyttöön.

Omaisuuuden haltuun antamisen päätösvallasta säädetään vankeuslain 9 luvun 9 §:n 1 momentissa.

Ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies tekee päätöksen siitä, että omaisuutta ei anneta vangin haltuun. Ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies voi antaa vangin haltuun sellaisia esineitä ja aineita, joiden hallussapito on vankilassa sallittua.

Kirjeiden ja muiden postilähetysten tarkastamisesta säädetään valtioneuvoston vankeudesta antaman asetuksen (vankeusasetus) 37 §:n 1 momentissa seuraavaa.

Kirjeiden ja muiden postilähetysten tarkastamisella ei saa aiheuttaa vangille suurempaa haittaa kuin asianmukaisen tarkastuksen suorittamiseksi on välttämätöntä. Kirjeet ja muut postilähetykset on tarkastettava ja toimitettava eteenpäin niin pian kuin tarkastuksen viemä aika huomioon ottaen on mahdollista. Kirjeiden jakamisen ja postilaatikon tyhjentämisen ajankohdat on ilmoitettava vangeille. Vangeille on ilmoitettava vankilan postilokero-osoite.

Riihimäen vankilan järjestyssäännön 11.1 §:n 5 kohdassa rajataan ryhmien tunnusten haltuun saamista. Sen mukaan haltuun ei anneta muulla tavoin vankilan yleistä järjestystä vaarantavia esineitä. Tällaisia ovat mm. rikollisten järjestöjen ja ryhmien tunnuksilla varustetut esineet.

3.2 Tapahtumat

Kantelijan 4.1.2017 vireille tulleessa kantelussa (EOAK/58/2017) arvosteltiin Riihimäen vankilan menettelyä olla antamatta hänelle haltuun postikortteja, joissa on moottoripyöräkerhon tunnus. Kanteluun 1.11.2017 tekemässäni päätöksessä totesin kannanottonani mm. seuraavaa.

Käsitykseni mukaan postikortissa oleva kuva on osa viestiä ja sen tietosisältöä. Tämä puoltaisi postilähetyksen pidättämistä koskevien säännösten soveltamista silloin kun viestiä ei toimiteta kokonaisuudessaan vastaanottajalle. Tällöin vangille tulisi antaa asiassa pidätyspäätös sekä kopio kortista kielletyksi katsottava tunnus peitettynä. Kirjeen pidättämistä koskevien säännösten lähtökohtana on estää kirjeessä olevien viestien ja tietojen kulkeutuminen vastaanottajalle.

Tapauksessa ei kuitenkaan ole ollut kyse siitä, että vangille ei voitaisi esittää tietosisältöä kokonaisuudessaan, myös siinä olevaa kuvaa, vaan vankilan selvityksen mukaan saapuneet kortit, joita ei anneta vangeille haltuun, käydään näyttämässä vangeille asuinosaastolla ja vanki voi käydä niihin myöhemminkin vastaanotossa tutustumassa. Käsitykseni mukaan aluekeskuksen ja vankilan tulokintatapa käsitellä tapausta omaisuuden hallussapitoasiana on siten mahdollinen, jos kantelija saa tiedon viestin sisällöstä kokonaisuudessaan ja hänelle annetaan kortista kopio ainoastaan kielletyksi katsottava tunnus peitettynä. Käsitykseni mukaan vangille tulisi antaa kortista kopio ilman nimenomaista pyyntöä sekä kertoa hänelle, miten menetellä, jos haluaa asiasta valituskelpoisen päätöksen.

Oikeusasiamies ei lähtökohtaisesti tutki sellaisia asioita, joista kantelijalla on muutoksenhakumahdollisuus. Kantelijalla on muutoksenhakuoikeus postikortin haltuun antamisen epäämisestä, perustellaan kielteistä ratkaisua siten omaisuuden hallussapitoa tai postilähetysten pidättämistä koskevilla säännöksillä. Viime kädessä siten hallintuomioistuimet ratkaisevat kysymyksen myös siitä, onko ... tunnuksella varustetun postikortin epäämisessä kyse omaisuuden hallussapitoa vai postilähetysten pidättämistä koskevasta asiasta sekä myös kysymyksen siitä, onko vankilalla ollut riittävät perusteet postikortin haltuun antamisen epäämiselle vai tuleeko postikortti antaa vangille haltuun.

Riihimäen vankilan johtajan edellä mainittuun kanteluun antamassa selvityksessä (22.2.2017) todettiin, että postikorttien haltuun antamista käsitellään vankeuslain 9 luvun 1 §:n mukaisena omaisuuden hallussapitoasiana. Vangilla on kuitenkin mahdollisuus kaikissa tapauksissa saada yksittäisen viestin sisältö tietoonsa vankeuslain 12 luvun mukaisesti ja tarvittaessa viestin sisältö voidaan toimittaa vangille kopiona edellä mainitut logot ja tunnukset peitettynä.

ESRA/Alken edellä mainittuun kanteluun antamassa lausunnossa (24.2.2017) todettiin, että jengitunnustuksellisen kortin hallussapidon epääminen jengitunnustuksellisenä esineenä merkitsee tosiasiallisesti sitä, että samalla pidätetään vangille saapunut postilähetys, koska sitä ei toimiteta hänelle. Vankila mahdollistaa kuitenkin vangille postikortin sisältöön tutustumisen ja vanki saa halutessaan kortista kopion, josta tunnus on peitetty.

Kanteluun tekemäni päätöksen (1.11.2017) jälkeen kantelija on Riihimäen vankilan rikosseuraamusesimiehelle 19.12.2017 lähettämässään asiointilomakkeessa todennut, että ”Haluan kopiot minulle jo saapuneista joulukorteista sekä tulevista korteista, kuten EOA:n päätöksen (EOAK/58/2017) mainitaan”. Asiointilomakkeen loppuun oli lisäksi kirjoitettu kysymyksen muotoon, että ”Haltuunottopäätös jokaisesta kortista sekä ohjeistus valituksen tekoon...?”

Kantelijan kertoman mukaan rikosseuraamusesimies palautti asiointilomakkeen tyhjänä takaisin ja siihen oli liitetty omaisuuden hallussapitoa koskeva päätöslomake, jonka kantelija sitten täytti. Kantelija kirjoitti lomakkeen kohtaan omaisuus, että ”joulukortit jo tulleet ja tulevat Bandidos kortti” ja perusteluihin, että ”Haluan valokopiot joulukorteista tunnus peitettynä, johon on oikeus, kuten EOA:n päätöksessä EOAK/58/2017 mainitaan EOA:n, aluekeskuksen sekä vankilan selvityksessä”.

Riihimäen vankilan rikosseuraamusesimies on 25.12.2017 tehnyt kantelijan hakemukseen kielteisen omaisuuden hallussapitoa koskevan päätöksen. Päätöstä perusteltiin sillä, että esineistä tai aineesta aiheutuu vaaraa vankilan turvallisuudelle ja että esineen tai aineen hallussapidosta vankilan tai vankilan osaston olosuhteet ja valvonnan aste huomioon ottaen aiheutuu erityistä haittaa vankilan yleiselle järjestykselle. Lisäperusteluksi oli merkitty, että Riihimäen vankilan järjestyssäännön 11.1 §:n ja vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan vangin haltuun ei anneta esineitä tai aineita, joista aiheutuu erityistä haittaa vankilan järjestykselle. Tällaisia ovat rikollisten järjestöjen ja ryhmien tunnuksilla varustetut esineet, eli tässä tapauksessa joulukortit.

Kantelija teki 27.12.2017 päätöksestä oikaisuvaatimuksen ESRA/Alkelle. Kantelija ilmoitti oikaisuvaatimuslomakkeessa hakevansa oikaisua omaisuuden hallussapitoa koskevaan päätökseen koskien valokopiota joulukorteista, joista tunnukset on peitetty.

Kantelijan oikaisuvaatimukseen antamassa lausumassa (7.1.2018) päätöksen tehnyt rikosseuraamusesimies toteaa, että kantelija on päässyt tutustumaan hänelle saapuneisiin joulukortteihin 30.12.2017.

ESRA/Alken aluejohtaja on 29.1.2018 tekemässään päätöksessä (OV/7/2018) hylännyt kantelijan oikaisuvaatimuksen. Päätöksen perusteluina todettiin seuraavaa.

Apulaisoikeusasiamies on päätöksessään EOAK/58/2017 katsonut, että vangille tulee antaa korteista kopiot ainoastaan kielletyksi katsottava tunnus peitettynä. Myös aluekeskus on apulaisoikeusasiamiehelle antamassaan lausunnossa todennut, että vangilla on halutessaan oikeus saada korteista kopiot rikollisten järjestöjen tunnukset peitettynä. Tuolloin vankilan selvityksen mukana ei ole toimitettu kuvia kyseisistä korteista. Aluekeskus on asian käsittelyä varten pyytänyt Riihimäen vankilalta jäljennökset [kantelijalle] saapuneista joulukorteista. Pyynnön seurauksena vankila on toimittanut aluekeskukselle jäljennökset yli sadastaviidestäkymmenestä joulukortista. Valtaosa korteista on rikollisten järjestöjen tunnuksilla varustettuja potetteja, joissa on kuvailtu rikollisten järjestöjen jäseniä järjestön tunnuksilla varustettuun vaatetukseen pukeutuneena. Lisäksi korttien värimaailma on Bandidos MC:n tunnusvärien mukaisesti punakeltainen. Kaiken kaikkiaan rikollisten ryhmien tunnuksilla on korteissa hyvin hallitseva rooli. Kortit tutkittuaan aluekeskus toteaa, että korteissa olevia rikollisten järjestöjen tunnuksia ei ole mahdollista peittää peittämättä samalla lähes tulkoon koko korttia.

Edellä todetun perusteella aluekeskus katsoo, että korttien valokopioiden epäämiselle oli vankeuslain mukainen peruste. [Kantelijan] haltuunsa pyytämät joulukortit on varustettu rikollisjärjestöjen tunnuskuville ja ilman näiden tunnusten peittämistä korttien hallussapidosta saattaisi vankilan olosuhteet huomioon ottaen aiheutua erityistä haittaa vankilan yleiselle järjestykselle. Toisaalta taas kyseisten tunnusten peittäminen merkitsee käytännössä lähes koko kortin peittämistä. Aihetta rikosseuraamusesimiehen päätöksen muuttamiseen ei siten ole ja tämän vuoksi [kantelijan] oikaisuvaatimus hylätään.

Kantelija valitti ESRA/Alken päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Kantelijan valituksessa vaadittiin päätöksen kumoamista ja että hän saa postikortit haltuun sellaisenaan tai edes valokopiot korteista tunnukset peitettynä. Valituksen mukaan osassa korteissa tunnusten peittäminen merkitsee käytännössä lähes koko kortin peittämistä, mutta ei suurimmassa osassa kortteja. Kantelija laitto liitteeksi kopion yhdestä kortista, jossa kielletyt tunnukset ovat peitettynä ilman että koko kortti ei ole peitetty.

Helsingin hallinto-oikeus on 26.3.2018 tekemässään päätöksessä (00900/18/1240) hylännyt kantelijan valituksen. Päätöksen perusteluissa viitataan ESRA/Alken päätöksessä edellä todettuihin perusteluihin. Päätöksen perusteluissa todetaan lisäksi seuraavaa.

Vankeuslain mukaan esineen tai aineen hallussapito voidaan evätä, mikäli esinettä tai ainetta ei voida ilman kohtuutonta vaivaa tai sitä vahingoittamatta tarkastaa. Asiassa esitetyn perusteella hallinto-oikeus katsoi, että kysymyksessä olevia postikortteja ei niiden saapuessa postin välityksellä vankilaan voida pitää Riihimäen vankilan järjestyssäännön 11.1.§:n 5 kohdan tarkoituksena esineinä vaan kyseessä on tällöin vankeuslain 12 luvun 5 §:ssä tarkoitettu postilähetys. Hallinto-oikeus katsoi kuitenkin, että useat nyt puheena olevan kaltaiset postikortit muodostavat kokoelman, jota voidaan pitää edellä mainitussa järjestyssäännössä tarkoitettuna esineenä.

Asiassa saadun selvityksen mukaan Rikosseuraamuslaitoksen Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskuksen aluejohtaja on päätöksessään ottanut huomioon eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätöksessä EOAK/58/2017 esitetyt periaatteet. Valituksen alaisesta päätöksestä käy ilmi, että aluekeskus on todennut kortit tutkittuaan, että korteissa oleva rikollisten järjestöjen tunnuksia ei ole mahdollista peittää peittämättä samalla lähestulkoon koko korttia. Hallinto-oikeus katsoo, että Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskuksen johtajalla on näissä olosuhteissa ollut vankeuslaissa tarkoitettu peruste hylätä valittajan oikaisuvaatimus. Valittajan valituskirjelmässä esittämät seikat eivät anna aihetta arvioida asiaa toisin. Aihetta päätöksen muuttamiseen ei näin ollen ole.

3.3 Kanteluun saatu selvitys

Kantelun johdosta lähetin ESRA/Alkeen selvityspyynnön, johon liitin mukaan myös kantelijan Helsingin hallinto-oikeudelle toimittaman joulukortin, josta tunnukset olivat peitettynä. Selvityksessä pyysin Riihimäen vankilaa ja aluekeskusta ottamaan kantaa siihen, millä perusteella vankila ja aluekeskus ovat päätyneet siihen, ettei kantelijalle ole annettu kopiota ilmeisesti yhdestäkään postikortista tunnukset peitettynä sekä kantelijan väitteisiin siitä, että pääosassa kortteista tunnusten peittäminen olisi ollut mahdollista ilman koko kortin peittämistä. Pyysin selvitystä myös siitä, miten vankilassa ja aluekeskuksessa tulkitaan tarkoitettavan ”tunnuskuvien peittämisellä” ja milloin postikortin kuva on kokonaan peitettävä. Pyysin arvioimaan myös sitä, onko kantelijan toimittamassa kopeoidussa joulukortissa tunnusten peittäminen suoritettu asianmukaisesti. Postikorteissa on myös kaksi puolta, kuvapuoli ja kirjoituspuoli. Pyysin selvitystä siitä, miten vankilassa tulee toimia kopion antamisessa kirjoituspuolesta niissä tapauksissa, joissa kuvapuolesta ei voida antaa kopiota tunnuksen takia.

Riihimäen vankilan johtajan antamassa selvityksessä viitataan ja toistetaan ensin vankilan aikaisempaan kanteluun annettu selvitys ja tämän jälkeen todetaan seuraavaa.

Riihimäen vankilaan tulee huomattavan suuri määrä jengitunnuksilla varustettuja kortteja. [Kantelija] ei ole pyytänyt EOAK/58/2017 ratkaisun jälkeen saada haltuunsa joulukortteja. Riihimäen vankila ei ole automaattisesti ottanut valokopioita [kantelijalle] saapuneista Bandidos-joulukorteista, koska vankilan tulkinta asiassa on ollut EOA:n ratkaisun kannalta erilainen. Vankilan tulkinta on ollut se, että [kantelija] on saanut nähtäväksi hänelle toimitetun viestin (joulukortit) ja hänelle on näytetty korttien kuvat ja tekstit. Samassa yhteydessä hänelle on todettu, että hänen tulee pyytää kortit haltuun hallussapitopäätöksen kautta. [Kantelija] ei ole kuitenkaan näin missään vaiheessa pyytänyt. Valokopioidenottamista ei ole nähty millään tavalla tarkoituksenmukaisena, koska joulukorttien kuvat ja viestit on näytetty [kantelijalle].

Korteissa olevien jengitunnusten osalta kantelussa on valokopiokuva jostain kortista, jossa on 16 henkilöä. Kopion laatu on poikkeuksellisen heikko, joten kuvassa olevien henkilöiden jengitunnusten peittämisessä käytetty menetelmä jää vankilalle täysin tuntemattomaksi. Kuvasta on kuitenkin huomioitavaa se, että ainakin neljällä henkilöllä on yllään jonkinlainen liivivaate. Tällaisissa liivivaatteissa on tavanomaisesti jengien jäsenyyttä määritteleviä tunnuksia ja merkkejä. Kuvassa on G.B.N.F -merkintä yhden kasvokuvan vieressä. Tämä tarkoittanee sitä, että kuvassa on joku henkilö, joka ei ole enää elossa. Asetelmaltaan kuva on tyypillinen jengitoiminnasta ilmaiseva ryhmäkuva, jollaisia vankiloihin lähetetään. Käytännössä alkuperäisessä kuvassa on saattanut olla kaikilla kuvan henkilöillä vähintään yksi jengitunnus näkyvillä. Tätä on valokopiosta mahdotonta nyt todentaa, mutta asiaa on pidettävä ilmeisenä. Ryhmäkuvalla vahvistetaan yhteenkuuluvuuden tunnetta ja siten luodaan mielikuvaa ryhmän mukanaan tuomasta tuesta. Vankilassa on hyvin todentavasti se, että mikäli yksittäisellä vangilla on tällaisia kuvia hallussaan, niin näitä voidaan hyödyntää vankilan vankiyhteisössä ilmaisemaan jengin jäsenyyttä tai tällaisen toiminnan tukemista. Jengitaustaisten vankien asema vankien välisessä vuorovaikutuksessa on pääsääntöisesti muita voimakkaampi ja siten kaikki jäsenyyttä tukeva viestintä, tunnukset, värit ja toimintatavat vahvistavat jengivankien ja heitä tukevien henkilöiden toimintamahdollisuuksia vankilassa. Korteilla halutaan myös vahvistaa saajan pysymistä joukossa eli jengissä ja vankilan lainmukaisen toimintavoimien kannalta tämä on voimakkaassa ristiriidassa vankien rikosten uusimisriskien vähentämisen, irtaantumista tukevan toiminnan ja yksilöiden turvallisuuden takaamisen kannalta.

Kun korttia pohditaan viestinä, niin kuva on ymmärrettävästi osa viestiä ja siten kortin teksti ja kuva muodostavat käytännössä yhden kokonaisen käsitteen psykologisena viestinä. Riihimäen vankilassa viesti on kuitenkin näytetty vangille (kuva ja viesti) ja tämän jälkeen kortti on määritynnyt tavaraksi. Jengin jäsenelle osoitettu viesti kortissa on siis saavuttanut tavoitteensa. Vankilan kan-

nalta jengitunnuksin varustetut kuvat, kortit ja esineet ovat kuitenkin voimakkaasti vankilaturvallisuuteen vaikuttavia esineitä. On perusteltua, että tällöin kortteja käsitellään myös omaisuuden hallussapitoasioina etenkin, kun kuvien ja korttien viestit annetaan vangille.

EOA:n ratkaisussa 58/2017 todettiin, että kuva on osa viestiä ja sen tietosisältöä. Kuvan sisältö määrittelee voimakkaasti kortin käyttötarkoitusta. Perinteisen joulukortin ja jengijoulukortin ero on kiistaton. Tavanomaisen joulupostikortin kuvaviesti ilmentää jokseenkin vastakkaisia arvoja ja vaikuttimia, kuin jengikuva-joulukortit. Kantelussa esitetyn kaltainen joulukortti ei sovellu vangille haluttuun luovutettavaksi esineeksi. Perusteena asialle on se, että tällainen kortti on lähetetty ensisijaisesti merkkinä jengijäsenyyden korostamiseksi ja siten sillä pyritään tosiasiallisesti vaikuttamaan kortin saajan asemaan vankilassa ja toisaalta tukemaan kortinsaajan omaa viestiä suhteessa muihin vankilan vankeihin. Tämä seikka on olennainen arvioitaessa vankilan turvallisuutta ja järjestyksenpitoa. Vankilan tehtävänä on taata vankeusrangaistustaan suorittavien vankien koskemattomuus ja turvallisuus. Tämä koskee kaikkia vankeja.

Kantelijan toimittamassa valokopiossa on peitetty varsinaiset jengijäsenyyttä ilmaisevat tunnuksot. Kortti on kuitenkin kiistattomasti tunnistettavissa ryhmäkuvaksi, jossa eri tavoin samaa ryhmää edustavat henkilöt ovat kokoontuneet yhteiseen kuvaan. Mikäli vankilaolosuhteissa vangilla olisi tällaisia kuvia hallussaan, niin niiden avulla hän pystyy konkreettisesti todentamaan muille henkilöille sen, että hänelle lähetetään jengikortteja. Näitä kortteja ei voida nimittää perinteisiksi joulukortteiksi, vaan kyseessä on kansainvälisen ryhmittymän toimintaa korostava kortti, jolla pyritään vahvistamaan kortin saajan statusta ja samalla osoitetaan tukea vankilassa olevalle jäsenelle. Kortin tunnusten peittäminen ei yksinomaan riitä peittämään kortilla tarkoitettua viestiä, siksi kortin hallussapito asunto-osastoilla tulee arvioida jokaisen kortin osalta hallussapitoasiana.

Riihimäen vankilan näkemyksenä on, että valokopion ottaminen kaikista vangille toimitettavista jengikorteista ei ole tarkoituksenmukaista. Riihimäen vankilan käytäntö näyttää vangille alkuperäiset kortit ja opastaa vankia tilanteessa anomaan kortti haltuunsa hallussapitopäätöksen kautta on tarkoituksenmukaisin toimintamalli. Mikäli vanki haluaa, niin korteista tulee ottaa kirjoitetusta viestistä valokopio vangille luovutettavaksi näytön yhteydessä tai välittömästi tämän jälkeen. Automaattista valokopiointia jengitunnuksilla varustetuista korteista ei tule ottaa. Korteissa olevien kuvien osalta todettiin jo aiemmin, että ne ovat osa viestiä. Tätä viestiä on kuitenkin kaikissa tilanteissa arvioitava siltä osin, miten sen arvioidaan vaikuttavan vankilan turvallisuuteen. Yksinomaan jengitunnusten peittäminen ei välttämättä tee kuvasta harmitonta, vaan esimerkiksi kantelussa esitetyn kaltainen korttikuva on omiaan todentamaan jengiyhteydestä kortin saajalle.

Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskuksen antamassa selvityksessä todetaan seuraavaa.

Aluekeskuksen 29.1.2018 oikaisuvaatimusasiassa OV/7/2018 antamassa ratkaisussa on todettu, että valtaosa korteista on rikollisten järjestöjen tunnuksilla varustettuja potetteja, joissa on kuvattuna rikollisten järjestöjen jäseniä järjestön tunnuksilla varustettuun vaatetukseen pukeutuneena. Lisäksi korttien värimaailma on Bandidos MC:n tunnusvärien mukaisesti punakeltainen. Kaiken kaikkiaan ryhmien tunnuksilla on korteissa hyvin hallitseva rooli. Aluekeskus on ratkaisussaan katsonut, että tunnuksia ei ole mahdollista peittää peittämättä samalla lähestulkoon koko korttia.

Hallinto-oikeus on ratkaisussaan 26.3.2018 (00900/18/1240) pysyttänyt aluekeskuksen ratkaisun, ja katsonut, että useat nyt puheena olevan kaltaiset postikortit muodostavat kokoelman, jota voidaan pitää edellä järjestyssäännössä tarkoitettuna esineenä. Ratkaisussa on myös todettu, että aluekeskus on todennut kortit tutkittuaan, että korteissa olevia rikollisten järjestöjen tunnuksia ei ole mahdollista peittää peittämättä samalla lähetyksen koko korttia. Hallinto-oikeus on katsonut, että aluejohtajalla on näissä olosuhteissa ollut vankeuslaissa tarkoitettu peruste hylätä valittajan oikaisuvaatimus.

Jengitunnuksellisten esineiden hallussapito Riihimäen vankilan järjestyssäännön mukaan vankilassa on kielletty. Tämä on ollut lähtökohtana niin vankilan päätöksessä kuin aluejohtajan päätöksessäkin. Oikaisuvaatimusasiaa käsitellessään aluekeskus on tutkinut kortit, mutta ratkaisussa ei

ole pidetty tarkoituksenmukaisena käydä läpi kortteja kortti kortilta, vaan asiaa on arvioitu kokonaisuutena. Lähtökohtana arvioinnissa on ollut värikopioiden ottaminen, siksi ratkaisussa on viitattu korttien värimaailmaan. Toteamus korttien peittämisestä kokonaan on liittynyt erityisesti tähän, koska pelkkä tunnusten poistaminen ei tällöin olisi ollut aluekeskuksen näkemyksen mukaan riittävä toimenpide.

Aluekeskus katsoo, että kantelijan kanteluunsa oheistamassa kortissa tunnusten peittäminen on suoritettu asianmukaisesti, koska siitä on poistettu kaikki jengitunnukset ja jengiläisyyteen viittaavat muut tekstit. Kuva on mustavalkoinen, joten värimaailma ei välity kortin katsojalle. Sen vuoksi mustavalkojäljennökset korteista, joista kaikki jengitunnukset on poistettu, voidaan antaa haltuun.

Kun vanki saa kortin, jota ei voida antaa hänelle haltuun sellaisenaan, tulee henkilökunnan ilmoittaa tästä vangille, kuten se on tehnyt, ja mahdollistaa kortteihin tutustuminen. Vankilan selvityksen mukaan vangilla on halutessaan mahdollisuus saada kirjoitusta viestistä valokopio kortin näyttämisen yhteydessä tai välittömästi tämän jälkeen. Aluekeskuksen käsityksen mukaan jäljennös kortin kirjoituspuolesta olisi toimitettava vangille automaattisesti ilman erillistä pyyntöä ja ilman aiheutonta viivytystä, kuten muutkin kirjeet ja postikortit, ellei viesti ole sisällöltään sellainen, että se voidaan pidättää kirjeen pidättämistä koskevien säännösten perusteella.

3.4 Kannanotto

Kantelua koskeva asia on lähtenyt liikkeelle siitä, että kantelijalle ei ollut annettu haltuun hänelle lähetettyjä vankilassa kielletyllä tunnuksella varustettuja joulukortteja. Asian taustalla on aikaisempi päätökseni (EOAK/58/2017), jossa hyväksyin, että vankilat voivat arvioida itsenäisesti erilaisten tunnuksin varustettujen esineiden haltuun saamisen vankilassa aiheuttavaa vaaraa järjestykselle ja turvallisuudelle, vaikka tuomioistuin ei olisi käyttänyt tunnuksen viittaamaan järjestykseen kuulumista järjestäytyneen rikollisryhmän jäsenyyteen perustavana rangaistuksen koventamisperusteena. Oikeudellisesti tuossa kantelussa, samoin kuin nytkin, oli ja on keskeisesti kyse siitä, voidaanko mahdollisessa turvallisuusuuhkiin puuttumisessa soveltaa kirjeenvaihdon pidättämistä vai omaisuuden hallussapitoa koskevaa sääntelyä. Säännösten välinen rajanveto ja soveltamisala ei ole selvä.

Oikeusasiamiehen laillisuusvalvontakäytännössä huumausaineita sisältäväksi epäiltyjen lähetysten käsittely on hahmotettu postilähetyksen pidättämisen kautta (tapauksissa vankila oli toimittanut vangille kopion viestin tietosisällöstä). Myös kirjeen sisällön osittaista peittämistä on tarkasteltu kirjeen tai postilähetyksen pidättämisenä. Tarkastamisessa väistämättä ainakin osin rikotuksi tulevan askarrellun kortin kohdalla oikeudellisesti mahdollisena on pidetty sekä omaisuuden hallussa pidon epäämistä että postilähetyksen pidättämistä. Ainakin yhdessä tapauksessa hallinto-oikeus on hyväksynyt askarrellun kortin tekstiiliosan poistamisen omaisuuden hallussapitoasiana.

Tämän kantelun taustalla olevassa vuoden 2017 päätöksessä katsoin, että postikortissa oleva kuva on osa viestiä ja sen tietosisältöä, mikä puoltaa postilähetyksen pidättämistä koskevien säännösten soveltamista silloin, kun viestiä ei toimiteta kokonaisuudessaan vastaanottajalle. Toisaalta pidin mahdollisena myös ESRA/Alken ja vankilan tulkintatapaa käsitellä asiaa omaisuuden hallussapitoasiana, kunhan kantelija saa tiedon viestin sisällöstä kokonaisuudessaan ja hänelle annetaan kopio postikortista ainoastaan kielletyksi katsottu tunnus peitettyinä (kuten aluekeskuksen ja vankilan alkuvuonna 2017 antaman selvityksen mukaan meneteltiin). Totesin kuitenkin, että viime kädessä kantelussa tarkoitettua kysymyksestä päättää hallinto-oikeus. Viittasin myös vireillä olevaan vankiloiden järjestyssääntöryhmän työhön ja aikaisempaan apulaisoikeusasiamiehen kannanottoon, jonka mukaan omaisuuden haltuun antamista koskevat ohjeet ja määräykset tulisi päivittää keskitetysti.

Nyt kantelussa on kyse siitä, että kantelija oli pyytänyt vankilaa ottamaan kopion hänelle lähetetyistä ja myös tulevaisuudesta saapuvista postikorteista tunnuksot peitetynä ja joita kopiota vankila ei ollut ottanut ja hänelle antanut. Kantelija ei siis ollut pyytänyt saada haltuun omaisuutta tai hänelle saapuneita postikortteja, vaan vain niiden mainitulla tavalla muokatut kopiot. Vankila käsitteli asiaa vankeuslain 9 luvun 1 §:n mukaisena vangin omaisuuden hallussapitoa koskevana asiana.

Nähdäkseni siltä osin kuin kantelija oli pyytänyt kopiota tulevaisuudessa saapuvista korteista, on kyseenalaista, voiko omaisuuden hallussapitoa koskeva päätös ylipäättäen kohdistua sellaiseen esineeseen, korttiin tai sen jäljennökseen, jota ei ole olemassa. Olen hahmottanut vankilan linjan käsitellä asiaa hallussapitokysymyksenä siten, että kortteja käytäisiin näyttämässä osastolla ennen niiden siirtämistä vankilan ns. narikkaan, ja että hallussapitopäätös tehtäisiin lähetykskohtaisesti erikseen pyydettäessä. Tältä kannalta menettelyssä on sinänsä otettavissa huomioon myös tulevat lähetykset. Nyt kuitenkin näyttää siltä, että vankila on jättänyt huomiotta kantelijan pyynnön saada tarvittavalla tavalla peitettyt valokopiot korteista.

Asian käsittely ESRA/Alkessa ja Riihimäen vankilassa näyttäytyy epä johdonmukaisena. ESRA/Alke ja vankila ovat toimineet asiassa eri tavalla kuin mitä he selvityksissään ovat kertooneet siitä, miten asiassa toimitaan tai on toimittava.

Riihimäen vankilan kantelijan ensimmäiseen kanteluun antamassa selvityksessä todettiin, että mikäli vangille ei anneta haltuun hänelle lähetettyä ja hänen haltuun pyytämänsä postikorttia, vangilla on mahdollisuus saada viestin sisältö tietoonsa kopiona tunnuksot peitetynä. Kuitenkin kun kantelija pyysi saada kopiot postikorteista tunnuksot peitetynä, asiaa käsiteltiin omaisuuden hallussapitoa koskevana asiana ja kielteistä päätöstä perusteltiin mm. sillä, että turvallisuussyistä haltuun ei anneta rikollisten järjestöjen tunnuksilla varustettuja joulukortteja. Vastavasti nyt kanteluun antamassa selvityksessä vankila on perustellut menettelyä olla antamatta kopioita korteista sillä, että kantelijalla on mahdollisuus pyytää postikorttia haltuunsa hallussapitopäätöksen kautta. Vankila ei nähnyt valokopioiden ottamista tarkoituksenmukaisena, koska postikorttien kuvat ja viestit on näytetty kantelijalle.

ESRA/Alken kantelijan ensimmäiseen kanteluun antamassa selvityksessä todettiin, että vangilla on halutessaan oikeus saada postikortista kopio tunnuksot peitetynä (aluekeskuksella ei tuolloin ollut käytettävissä kopioita saapuneista korteista). Kantelijan nyt käsillä olevassa asiassa tekemää oikaisuvaatimusta käsitellessään aluekeskuksen käytössä olivat korttien jäljennökset. Tältä pohjalta aluekeskus ei katsonut vankilan menetelleen virheellisesti, vaikka se ei ollut antanut kantelijan pyytämiä kopioita korteista tunnuksot peitetynä. Aluekeskus perusteli muuttunutta kantaansa joulukorttien suurella määrällä ja sillä, että tunnuksia ei ole mahdollista peittää peittämättä samalla korttia lähes kokonaan.

Aluekeskus on nyt antamassaan selvityksessä todennut, ettei se kantelijan oikaisuvaatimusta käsitellessään ole tarkoituksenmukaisuussyistä arvioinut kortteja yksittäisinä tapauksina, vaan on arvioinut ne kokonaisuutena ("kortit tutkittuaan aluekeskus toteaa, että korteissa olevia rikollisten järjestöjen tunnuksia ei ole mahdollista peittää peittämättä samalla lähestulkoon koko korttia"). Selvityksessään ESRA/Alke piti kantelijan kantelun liitteenä toimittamaa yksittäistä mustavalkoista kopiota tunnuksot peitetynä kuitenkin sellaisena, joka voidaan antaa hänelle haltuun. Oikaisuvaatimus päätöksessä korttien värimaailmaan viitattiin siksi, että arvioinnin lähtökohtana pidettiin värikopioita. Nyt selvityksessä aluekeskus katsoi, että vangin haltuun voidaan antaa mustavalkoiset kopiot korteista, joista on poistettu kaikki jengitunnuksot ja jengiin viittaavat muut tekstit. Edelleen aluekeskus katsoi, että vangille olisi automaattisesti toimitettava jäljennös postikortin kirjoituspuolesta, ellei viesti ole sisällöltään sellainen, että se voidaan pidättää kirjeen pidättämistä koskevien säännösten perusteella.

Kävin läpi kaikki kantelijalle lähetetyt postikortit. Melkein kaikissa postikorteista poseerasi ryhmä miehiä jengitunnuksilla varustetuissa liiveissä, mutta osassa korteista oli näkyvillä pelkästään jengitunnus. Muutama postikorteista oli sellaisia, että niissä ei näkynyt järjestön varsinaisia tunnuksia. Järjestön värimaailma ei luonnollisesti ilmene korteista, jos valokopiot niistä otetaan mustavalkoisena.

Kantelijaa koskevan hallinto-oikeuden päätöksen perusteluissa todetaan, että saadun selvityksen mukaan ESRA/Alken aluejohtaja on oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä ottanut huomioon päätöksessäni (EOAK/58/2017) esitetyt periaatteet. Tulkitseen tämän siten, että asiaa olisi sinänsä arvioitu päätöksen mukaisten oikeudellisten argumenttien kannalta, mutta että asia on kuitenkin ratkaistu toisin yksittäistapauksen olosuhteiden perusteella (korttien suuri määrä ja osittainen mahdottomuus kuvan vain osittaiseen peittämiseen, mistä ei ollut nimenomaisesti kyse aikaisemmassa päätöksessäni). Myös hallinto-oikeuden päätöksen perusteluissa on annettu merkitystä ESRA/Alken oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä toteamalle, ettei korteissa olevia rikollisjärjestön tunnuksia ole mahdollista peittää peittämättä samalla lähes tulkoon koko korttia.

Riihimäen vankilan selvityksen perusteella vaikuttaa siltä, että kantelijan lisäksi muillekaan vangeille ei ole annettu kopioita postikorteista kielletyt tunnuksot peitettynä tapauksissa, jossa heille ei ole annettu postikortteja haltuun. Edelleen vaikuttaa siltä, että kantelijan mahdollisuus saada tutustua hänelle lähetettyihin joulukortteihin on toteutunut varsin huonosti (kantelija pääsi tutustumaan kortteihin 30.12.2017).

Valokopioiden osalta vankila ei ole toiminut asiassa siten, kuin se on kertonut toimivansa, tai sitten vankila on muuttanut käytäntöään siitä, minkä mukaisesti vankila alkuvuonna 2017 ilmoitti minulle toimivansa. Nyt antamassaan selvityksessä Riihimäen vankila ilmoitti antavansa kopion kortin tekstiosasta pyydettyä. Kuitenkaan ainakaan kantelijan kohdalla ei näin näytä menetelyn, kantelijan nimenomaisesta pyynnöstä huolimatta.

Vankeuslain mukaan vangilla on oikeus kirjeenvaihtoon vankilan ulkopuolelle postin välityksellä. Tapauksessa on kyse perustuslaissa turvattuun kirjeenvaihdon suojaan liittyvästä asiasta. Kirjeenvaihto-oikeus tarkoittaa sitä, että vangille lähetetyt postikortit toimitetaan hänelle, ellei sen toimittamatta jättämiseen ole vankeuslain 12 luvun 5 §:n mukaisia pidättämisen perusteita. Tässä asiassa hallinto-oikeus on nähdäkseni todennut pääsääntönä, että vangille lähetettyjen postikorttien haltuun antamisen epäämistä ei tule käsitellä omaisuuden hallussapitoa koskevana asiana vaan että tapauksiin tulee soveltaa vankeuslain kirjeenvaihdon pidättämistä koskevia säännöksiä. Kuitenkin tämän tapauksen olosuhteissa hallinto-oikeus on vielä kvalifioinut kantaansa ja katsonut, että nyt asiaan voitiin reagoida hallussapitoasiana. Todettakoon, että aikaisemmassa päätöksessäni EOAK/58/2017 pidin hallussapitolinjaa sinänsä mahdollisena, kunhan vanki saa tiedon lähetyksestä ja haltuunsa kortin jäljennöksen. Eroa päätöksissä on ennen kaikkea tässä viimeksi mainitussa suhteessa.

Oikeusasiamies ei voi puuttua siihen, miten tuomioistuin on käyttänyt sille lain mukaan kuuluvaa harkintavaltaa, jollei tuota harkintavaltaa ole ylitetty tai käytetty väärin. Oikeusasiamies ei voi muuttaa tai kumota tuomioistuinten ratkaisuja. Tämän johdosta en voi myöskään puuttua siihen, että kantelijalle ei ole annettu hänen pyytämäänsä kopiota postikorteistaan. Lainvoimaisen päätöksen voi purkaa ainoastaan korkein hallinto-oikeus sille tehdystä hakemuksesta. Purkamisen edellytyksistä säädetään hallintolainkäyttölain 63 §:ssä.

Tulkintani mukaan hallinto-oikeuden päätös tarkoittaa siis pääsääntönä sitä, että vankilassa tulisi tehdä vankeuslain 12 luvun 5 §:n mukainen tapauskohtainen pidättämispäätös silloin, kun

vangille ei anneta haltuun hänelle lähetettyä postikorttia. Laissa säädetyt pidättämisen edellytykset eivät sisällä sellaista, että pidättämistä voisi arvioida tai perustella esimerkiksi korttien suurella määrällä tai tarkoituksenmukaisuussyillä. Tieto pidättämisestä ja pidättämisen syystä on myös annettava viipymättä vastaanottajalle tai lähettäjälle. Rikosseuraamusalueen aluejohtaja oikaisuvaatimusta käsitelleessään ja viime kädessä hallintotuomioistuimet ratkaisevat siten kysymyksen siitä, onko vankilalla ollut riittävät perusteet postikortin haltuun antamisen e-päämiseen pidättämisen perusteella.

Nähdäkseni postikortin pidättäminen voi kohdistua joko postikorttiin kokonaisuudessaan tai vain siihen osaan, joka sisältää tai muodostaa vankeuslaissa mainitun perusteen pidättämiselle. Oikeusasiamiehen useissa edellä ilmenevissä päätöksissä on katsottu, että pidättäminen voidaan ja sen tulisikin rajoittaa vain siihen osaan kirjettä tai postikorttia, joka on pidättämisen perusteena. Toimintatapana on tällöin ollut esimerkiksi se, että vangille on annettu kopio kirjeestä tai muusta postilähetyksestä kielletyt osat peitettyinä.

Vankilan selvityksessä vedotaan uutena perusteena siihen, että pelkästään jengitunnusten peittäminen ei tee postikortin kuvasta harmitonta, vaan kyseisen kaltainen postikortti on omiaan todentamaan kortin saajan jengiyhteyttä. Mikäli vankila katsoo, että tunnusten peittämisenkin jälkeen kortin haltuun antamisen epäämiselle on vankeuslain 12 luvun 5 §:n mukaiset perusteet, vankilan tulee ilmaista nämä perusteet kirjeen pidättämisestä koskevassa päätöksessään tai, hallinto-oikeuden nyt hyväksymissä puitteissa, omaisuuden hallussapitopäätöksessä. Rikosseuraamusalueen aluejohtaja oikaisuvaatimusta käsitellessään ja viime kädessä hallintotuomioistuimet ratkaisevat myös kysymyksen siitä, onko vankilalla riittävät perusteet postikortin haltuun antamisen epäämiseen kyseisellä perusteella.

Kuten edellä olevasta ilmenee, vankeuslain kirjeenvaihdon pidättämistä ja omaisuuden haltuun antamista koskevien säännösten välinen suhde ei ole selvä ja yksiselitteinen. Tämän johdosta lähetän tämän päätöksen oikeusministeriölle tiedoksi sen arvioimiseksi, onko asiassa tarvetta lainsäädännön täsmentämiselle. Oman käsitykseni mukaan nyt puheena olevaa sääntelyä olisi perusteltua selventää, jotta jatkossa nyt puheena olevien kaltaisten tulkinnanvaraisten ja perustuslain 10 ja 12 §:n kannalta kriittisten tilanteiden varalle olisi yksiselitteinen lakipohja.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.4 esittämäni käsityksen vankeuslain 12 luvun 5 §:n kirjeen ja postilähetyksen pidättämistä koskevien säännösten soveltamisesta evättäessä postikorttien haltuun antaminen Riihimäen vankilan tietoon ja vastaisuudessa huomioitavaksi. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestä Riihimäen vankilan johtajalle.

Saatan edellä kohdassa 3.4 esittämäni käsitykseni myös Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskuksen tietoon ja huomioitavaksi.

Lähetän tämän päätöksen tiedoksi myös Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikköön. Pyydän Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikköä saattamaan päätöksen muiden rikosseuraamusalueiden aluekeskusten sekä vankiloiden tietoon ja huomioitavaksi.

Lähetän tämän päätöksen tiedoksi myös oikeusministeriöön sen arvioimiseksi, onko asiassa mahdollisesti tarvetta lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin.